

III. évfolyam, 124. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre - - - - 12 korona
Félévre - - - - 6 korona
Negyedévre - - - 3 korona
Egyenlő részletenként - - 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel.

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1907. =
decemb. 1. vasárnap

Szerkesztőség:

Ujvidék, Kenyér-utca 55. sz.,
ahová a lap szellemi részét illető
közlemények intézendők. Ilyen
közleményeket és megkereséseket
lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

Küzdelem a nemzetért.

Belső ellenség támadja az országot s ebben a helyzetben a nemzet lehető legteljesebb egyetértésére van szükség — mondta Kossuth Ferenc. Így áll ma a politikai ügyünk s amit a kereskedelmiügyi miniszter mondott, abban nincsen semmi túlzás, a való ténynek hivatalos részről is történt egyszerű bejelentése ez. *Belső ellenség támadja az országot: a horvátok megint, mint negyvennyolcban.*

Az egyszakaszos törvényjavaslat alig pár napja került a nyilvánosságra, de már elég sokféle kritikában volt része. Kétségtelen, hogy mint minden törvényjavaslatnak, ennek is megvan az a joga, hogy kihívja a kritikát s az a kötelessége, hogy meghallgassa a bírálatot. Ezt állja is elég öntudatosan. Mert két dolog bizonyos felőle. Az egyik az, hogy — és efelől szakavatott helyeken kétség nincsen — alkotmányjogi veszedelmeket nem tartalmaz s nem is rejteget. A másik pedig az, hogy a kormányt csak a *kényszerhelyzet* vitte odáig, hogy kiegészítési javaslatait az idő sürgősségére való tekintettel egyelőre egy szakaszba vonja össze, mert hiszen nyilvánvaló, beismert és vállalt szándéka, hogy azután a felőlük való részletes tárgyalást is megindítja.

Már most, ha a kényszerhelyzet indító okait keressük s azokat részletezzük, olyan helyzetet találunk, amelyet csak a rosszakarat ferdíthet el s amely teljesen igazolja a nemzeti kormány álláspontját. éppen azért, mert ez a kormány első sorban nemzeti.

A kényszerhelyzetet a horvátok obstrukciója teremtette meg.

Az az érv egyáltalán nem állhatja meg a helyét, hogy rendes és tisztességes parlamenti tárgyalás esetén a kiegészítési törvényjavaslatok idején le nem lehettek volna tárgyalhatók. A kormány a törvényjavaslatot az őszi ülések elején benyújtotta tárgyalásra, azok november első felében napirendre is tűzték s így egész rendben és részletesen, pontról-pontra letárgyalhatók lettek volna, ha ebben a munkájában az országgyűlés képviselőházát meg nem akadályozza a durva és a tisztesség minden hiányát magán viselő horvát parlamenti obstrukció.

Mindenki tudja, hogy ennek az obstrukciónak hol van az alapja.

A horvátoknak engedmények, magyarán mondva: konkok kellenének s azok ellenében szívesen hajlandók volnának az obstrukcióval leszerelni.

A kormány pedig azt mondta, hogy a magyar nemzeti *állam* jogainak a rovására nincsen konc és nincsen engedmény, a lármás szájak lármázhatnak tovább, de azt hiába lesik, hogy a szájukat ilyen engedményekkel tömje be a magyar törvényhozás. Abból semmi sem lesz, minélfogva hátrább a horvát agarakkal.

Az engedményeket pedig elsősorban az államvasúti szolgálati szabályzatban követelték. Nekik horvát államvasut kellene, illetve kellett volna a magyar állam milliárdból. Érdekes, hogy annak idején, mikor az a törvényjavaslat felszínre került, a minden káknán csomót keresők azt panaszták benne, hogy a kormány nagyon sokat enged benne a horvátoknak.

A kormány ezzel szemben kijelentette, hogy csak olyan engedményeket tesz, amik a horvátokat törvény és jog szerint megilletik, de ennél aztán megáll s tovább egy lépést sem tesz, semmi újabb vagy másmilyen engedményt nem ad.

És ime most éppen az akkori kritikások részéről olyan lármák hallatszanak, hogy miért mondta ki a kormány azt, hogy nem enged a horvátoknak? Mert — mondja a sajtó szerű logika — ha engedne nekik, nem volna obstrukció, ha meg ez nem volna, nem kellene az egyszakaszos törvényjavaslat.

Hát bizony némely politikai érvelésnek csak ekkora értéke van. Szűr az, amelyet arrafelé vetnek, amerről a szél fúj. De a *nemzet zöme*, valamint a nemzetet képviselő *törvényhozók zöme* könnyen keresztül lát ezen a ritka szítán s nem engedi magát eltéríteni az utjából. Abból az utból, amelyre akkor tért, amikor azt határozta, hogy a nemzeti kormányt a magyar állam érdekében való minden küzdelmükben támogatni fogja. V.

— **Vidéki városok kárpótlása.**
A törvényhatósági jogu városok polgármesterei nov. 26-án délelőtt tisztelegtek a kormánynál és átnyújtották a pécsi kongresszus memorandumát, a mely a városokra hártott *állami funkciók kár-*

pótlásáért a tisztviselői fizetésrendezések költségeinek megtérítését kéri. A küldöttséget Wekerle miniszterelnök és gróf Hadik államtitkár együttesen fogadták. Brolly Tivadar pozsonyi polgármester adta át a memorandumot, ismertetvén annak tartalmát. Wekerle Sándor miniszterelnök nagyon szívélyes hangon válaszolt. Kijelentette, hogy ismeri a városok anyagi helyzetét, át van hatva attól, hogy az államnak feladata a városok kárpótlása. *Már a jövő évi költségvetésben* lesz e címen nagyobb összeg felvéve. Egyszerre, az első esztendőben, a teljes kárpótlás nem történhetik meg, de a kormány úgy tervezi, hogy fokozatosan a legrövidebb idő alatt keresztül vigye a kárpótlási tervezetet. Lelkes éljenzéssel vették tudomásul a választ.

A drágaság.

Megnehezült az idők járása felettünk. Alig sikerült az országnak a két évvel ezelőtt bejelentett és fenyegető egyik nyomort és szenvedést fejjéről elhárítani, azóta másik, nem különben végtelennek mutakozó nyomoruság és szenvedés kezdi elárasztani nem csupán ennek az országnak a népét, hanem az egész civilizált emberiséget mindenütt, a hová a modern gazdasági élet lüktetése elhatol.

Az újabb baj egyetemesebb, azért nehezebben küzdhető le. Évek sorára lesz szükség, míg a rendes, régi viszonyok helyre állanak, legalább a veszedelem tovább nem fejlődik és ugyanegy fokon megállítható.

Az ellene való védekezés sem lehet részleges, hanem csakis közös erővel, egységes terv és azonos eljárás szerint válik foganatosná.

A most tapasztalt esetből látható, mennyire összefügg a kulturális anyagi érdekeinek közössége. A gazdasági és kereskedelmi viszonylatoknál fogva a pénzvilágban bárhol másutt előforduló mindennemű válság beteges tüneteket idéz elő távoli, idegen népek, országok közgazdaságában. Mint az emberi test idegeinek finom szálain az érzés, azonképp terjed a pénzvilágban minden rezzenés, vibráció a földgömb mindkét oldalára, hogy szinte óráról-órára észrevehető itt is ott is a külső hatásra beállott változás.

Az észak-amerikai pénzügyi nagyszabású válság, derut — magyarán szólva: krach -- el nem választható a nálunk

VIZVEZETÉK

légszeszvezeték, szivattyú és központi fűtés berendezési vállalat.

BUDAPEST, VI. Dálnok-utca 12. szám.

BOGDÁNY ÉS TÁRSA, Ujvidék, Vármegye-utca 5. szám. református templom mellett.

Olcsó!

alkalom

Karácsonyi árak.**Olcsó!**

Van szerencsém a m. t. hölgyeknek szives tudomására hozni, hogy a közelgő karácsonyi ünnepek s farsang alkalmára jelmezeket, belépőt esti köpenyt, színházi bluzet, báli öltözéket, menyasszonyi kelengyét stb. készíték

olcsó karácsonyi árakon

WEITH HERMANN, első ujvidéki női divatszalonja,
Futaki-utca 28. szám.

és egyebütt jelentkező gazdasági bajtól, melyet a drágaság alakjában pár év óta nyög Európa és Amerika.

En szoros kapcsolatba hozom a két jelenséget egymással és nem hiszem, hogy valaki más nem lenne ugyanazon véleményen.

A drágaság eme főoka azóta köztudomású, amióta odaát az Ujvilágban teljes nagyságában, valóságos katasztrófa módjára kitört a válság. Ennek a vulkánnak az erupciója megrengeti az egész földet.

A drágaság igazi oka sokáig lappangott, nem igen jutott tudomásra, mondjuk: sejtelmünk sem volt róla.

Nem tudtuk, mi készül odaát 1903 óta, amikor lehet tenni a drágaság kezdetét, mindnyájan hajlandók voltunk a drágaságot részben a természetellenes időjárás, rossz terméseket adó évek okozatának tartani, másfelől a jelenség magyarázatát a sok pénzt felemésztő burangol és orosz-japán háboruk gazdasági rossz visszahatásában kerestük és véltük megtalálni. Hozzájárul természetesen a baj letéréséhez, a drágaság felidézéséhez, fokozásához a munkakereslet Amerikában és más nagy iparüző államokban, amely körülmény a munkabérek emelkedését vonta maga után. A munkáskéz hiányát a mi szegény országunk szintén megérezte, hiszen a kivándorlással jókora munkaerőt veszítettünk és természetes, hogy nálunk is emelkedtek a bérek.

Nem mondanám meg a teljes valóságot, ha a drágaság előidézésének okai kutatásában reá nem mutatnék a modern társadalmi fejlődés irányára, mely a munkás-osztály azon törekvésében nyilvánul, hogy saját nyomorának enyhítésére és talán egyéb célok elérése végett a munkabérek nagysága természetes uton vagy akár abnormis módon növeltesék.

Máskor is mindig és mindenütt nagy bajt, kavargást okozott a drágaság. Most is rossz hatását megérezzi a társadalom. Gondoljunk csak vissza, amire a történelem tanít, a jó öreg hagyomány emlékeztet. Nagy háboruk után, nem csupán az elkölcsök elvadulása idéz elő rendellenes állapotokat, hanem a háboru nyomán járó drágaság is, mely okvetlenül befolyást gyakorol a lakosság megélhetésére, életviszonyaira.

A jelenlegi drágaság és annak pár év leforgása alatt aránytalanul és ijesztőképpen növekedő mérete szintén igen alkalmas arra, hogy a társadalomban élő embereknek ezer baját szaporítsa. Igazán arra való, hogy mint eddigelé számitáson kívül eső, mindenkinek váratlanul előálló veszedelem nagyban hozzájáruljon a társadalom kebelén belül a leginkább anyagi téren mutatkozó különbségek mélyítéséhez.

Hogy a gazdasági válság idején előre kell gondoskodni a következő bajok el-

hárítására, alig szorul bizonyításra. Tanácsos megelőzni a nagyobb veszedelmet, mint megvárni. Fényes példa erre a tavasszal Romániában dúló lázadás, mely gazdasági válságból származott és idejekorán kitört, azért nem volt még csirájában elfojtható.

Legujabb csehországi hírek szerint némely vidéken a drágaság miatt zavarások ütöttek ki a lakosság közt. Hiába, a megélhetés első rendű érdeke az emberiségnek és mikor a gyomor közbeszól, a cselekvésnek, a segítségnek, vagy legalább a tanácskozásnak órája elérkezett.

Nagyon helyesen fogta fel a magyar pénzügyminiszter a drágaság társadalmi jelentőségét, mikor hetekkel ezelőtt körrendeletben hívta fel a törvényhatóságok figyelmét az általános drágaságra és a megélhetési viszonyok rosszabbodására. Véleményt, tanácsot kért tőlük, milyen intézkedéseket ajánlanak a baj leküzdésére, mit vélnék szükségesnek, hogy a kormány és a hatóságok megcselekedjenek a drágaságból eredő bajok orvoslása végett.

Szinte egyetlen törvényhatóság sen reagált a pénzügyminiszter felhívására, a kitűzött határidőig, november utolsó napjáig.

Erről értesült az ország a nevezett szakminiszter szemrehányó nyilatkozatából. Ujvidék városa sem tett eleget a körrendelet szózatának. Pedig nagy kár, hogy a közönségnek módot nem nyújtottak, mondjuk legalább egy értekezlet keretében, hogy a drágaság ügyével foglalkozzék és véleményét nyilvánítsa és egyes gazdasági kapacitásoknak alkalmuk legyen esetleg jóra való tanácsot szolgáltatni.

A városi törvényhatóságnak 1906. év szeptemberében tartott közgyűlése alkalmával, mikor új költségvetés tárgyalatott, a Polgári Párt egyik tagja az akkor is már nyomasztóan érezhető drágasági rossz viszonyokra való tekintettel, hangoztatta egy anket összehívásának a szükségét. Formális indítványt az illető bizottsági tag nem tett, de elég nyilvánvalóan a városi hatóságra célzott, mint olyan tételre, melytől ezen a téren a kezdeményezést első sorban várja minden polgár.

A közgyűlési felszólalás óta tizen-négy hónap elveszett anélkül, hogy az ujvidéki társadalom tett volna valamit. Az az hogy az önszolgálat céljából kettős mozgalomról emlékezhettünk, mikor a drágaságról és az ellene való védekezésről beszélünk. Az egyik a fogyasztási szövetkezetnek, másik a közös konyhának eszméjét igyekezik megvalósítani.

A védekezésnek ilyen elszórtan jelentkező esetei nem mutatják, hogy a társadalom rendszeresen akar és fog a bajjal szembeállni. A közönség szervezkedésére van szükség, hacsak nem kívánjuk megvárni a mostani divat szerint

annyira ócsárolt koalíciós kormány mentő akcióját. Pedig most is igaz marad: Segíts magadon és a kormány is megsegít. Ne várjunk mindent másoktól!

Az ujvidéki iparosokhoz!**A szegedi kamara felhívása.****Visszavándorlás Magyarországra.****Kinek kell ipari munkás?**

Csak a mult számban is adtunk hírt arról, hogy a *visszavándorlás* hazánkba nagy mérvet öltött.

Akik itt hagyták a magyar földet és külföldre vándoroltak ki munkát keresni, azok most tömegesen jönnek vissza Magyarországra, mert a külföldön nem bírnak megélni, nincs munka, nincs kereset. Sohasem volt a visszavándorlás oly nagy arányú, mint ép most — talán a legrosszabb időben.

Gazdasági válság alatt nyög az ország lakossága. A munkásnép alig tudja megkeresni az életfentartásához szükséges minimális napibérét.

Természetes, hogy a tömeges visszavándorlással a gazdasági helyzet még nagyobb veszedelemnek van kitéve. Ezt belátta a földmivelésügyi miniszter is, ki sürgős leiratot intézett a szegedi kereskedelmi és iparkamarához.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara felhívást küldött a „Határőr“-nek, melynek közlésére hívta fel szerkesztőségünket. Az „Értesítés“-t, mely az ujvidéki polgársághoz szól, szó szerint itt közöljük:

„A földmivelésügyi m. kir. miniszter ur kamaránkhoz az alábbi távirati felhívást intézte, melyre a magunk részéről is felhívjuk az iparvállalatok és ipartestületek figyelmét.

Szegeden, 1907. évi november hó 25-én.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara.

Szarvady Lajos,
elnök.

Perjéssy László,
titkár.

Kereskedelmi és iparkamarának.

Szeged.

Értesítés szerint Amerikából a következő hetekben is igen jelentékeny számban fognak tömegesen hazatérni a kivándorlók, akiknek munkát biztosítani közérdekből szükséges, kérem, ha működési területén gazdasági vagy ipari munkásokra, vagy gazdasági cselédekre szükség lenne, munkaadókat alkalmas módon felhívni, hogy a bérfeltételek közlésével szükségletét közvetlenül a földmivelésügyi miniszterium munkásügyi osztályával vagy Lekky István osztálytanácsossal (Fiume, Európa szálló) levélben vagy táviratban közöljék.

Földmivelésügyi miniszter*.

A vakokról.

Hazánk 16000-nél jóval több világtalanja tétlen tespedésben él az ország terhén. *Megmenteni* őket *önmaguknak* és a *társadalomnak* mindeztideig csak igen csekély mértékben lehetett. A nagy magyar alföldön Magyarország egyéb részeihez viszonyítva, aránytalanul nagyobb számban vannak a vakok. A trachoma és az ujszülöttek ragályos szembetegsége óriási módon sújtja ép azon néposztályt, mely tudatlansága folytán a szembajokkal szemben vagy közönnyel viseltetik, vagy egyáltalán mitsem követhet el. Ezen sajnálatos tény néhány lelkes emberbarátot arra a humanisztikus elhatározásra bírta, hogy a mindinkább terjedő bajok enyhítésére Szegeden *vakok intézetét* létesítsenek, hogy a nagyszámu szerencsétlenek kezéből kivegyék a koldusbotot, kimentsék őket a romlasztó tespedésből, a bennük szunnyadó képességeket szakszerű képzés és nevelés által felébresszék és az egyébként koldulásra utalt világtalanokat ipari foglalkozásokra, vagyis kenyérkeresetre tanítsák.

A vakok szegedi intézete azonban eme szép humanisztikus célját megvalósítani, amiként az kívánatos volna, *nem képes*. Szűk anyagi erejéhez viszonyítva csak igen korlátolt számban veheti fel a jelentkezőket. A néhány lelkes emberbarát buzgólkodása folytán ugyan 34 világtalan részesít már a kiképzés áldásaiban, de a többi 4000 sorssújtott vak még mindig csüggedéssel, reménnyel várja ma is felvételét. Országosan folyik érdekükben a gyűjtés, mégsem azzal az eredménnyel, amint ezen pártfogásra méltó ügy valójában megérdemelné. A részvétlenségnek, mely a vakok szomorú helyzetének hathatós felkarolását annyira megnehezíti, egyik főoka az, hogy a *nagyközönség nem ismeri* azokat az eredményeket, melyeket a szegedi vakok intézetében elérnek.

Mint minden emberi lényben, a vakban is *produktív* képességi erő van, sőt elég gyakran *tehetségekkel* is találkozunk. Elvész azonban a produktív erő és képesség, kihasználatlan marad a tehetség, ha az akarat és a tevékeny erő fel nem ébresztetik a vak benső világában. Súlyosbitja azután még inkább az állapotot, hogy elhagyatva mindenkitől, a vak folytonos tétlenségben minduntalan keserűen kell éreznie azt a különbséget is, mely közte és látó embertársai között létezik.

Pedig szakszerű módszerek és alkalmas eszközök léteznek számukra, melyek segítségével ki lehet képezni a vakokat mindarra, amit a boldogabb látók, az iskolában elsajátítanak. Csak egy pillanatra tekintsünk bármelyik hazai intézetbe és csodálkozással vegyest megindulással fogjuk tapasztalni a szép eredményt, amit eme szerencsétlenekkel elérhetnek. A hallás után megtanulható elméleti tantárgyakon kívül elsajátítják az olvasást és írást a számukra feltalált és igen alkalmasnak bizonyult Klein és Braille rendszerben. Megtanulnak számolni megfelelő számológépeken, még rajzolni is az arra alkalmasan berendezett rajzpárnákon. A földrajzi ismereteket megszerzik dombortérképeken, a természet- és természetrajzi ismereteket pedig tapintó érzékük útján szerzik meg. A látókkal a különbség csupán abban áll, hogy a vak

az épen maradt és fokozottan kiművelt érzékszerveivel észreveszi és megtanulja azt, amit a látó szemével elsajátít.

Az elemi tárgyakat midőn a vakok elvégezték és úgy szellemileg mint testi- leg egy meghatározott fokig neveltettek, folytatólagosan a *kéz ügyességben* nyernek kiképzést. Agyagmintázás, faszlójd, papírmunkák, gyékényfonás stb. által a tapintószervük a legfinomabban ki lesz fejlesztve, azután ipari tanműhelyeken további képzést nyernek. Későbbi önfentartásukról történik ott gondoskodás, hogy valamely ipari ágban foglalkoztatva a maguk, esetleg családjuk számára megkereshessék a mindennapi kenyeret. Az ipari tárgyak közül megtanulják a kosár- és székfonást, a kefe- és harisnyakötést, a kötélverést és lábtörőlkészítést s mert zeneileg is kiképzésben részesülnek, elsajátítják a zongorahangolást is. Bármelyiket pedig elsajátíthatják oly alaposan, hogy a látó emberek készítményeivel és munkáival nemcsak versenyezhetnek, hanem mint önálló iparosok, derekasan meg tudják állni a helyüket. A legutóbbi időben pedig a tehetségesebb vakok az irodai teendők végzésére is alkalmaztatnak, ahol szintén igen alkalmasnak bizonyulnak, mert az írógép kezelését könnyen elsajátíthatják, tehát leveleket, átiratokat megszerkeszteni és leírni egymaguk képesek. Nagyobb kereskedelmi és iparvállalatoknál, hol a forgalom egy részének lebonyolítására állandó telefonkezelő szükséges, ott a vakok szintén igen előnyösen alkalmazhatók.

A foglalkozási ágak tehát ily szép számban vannak nyitva a vakok előtt. Önkénytelenül is kérdeznünk kell, miért ne hidalnók át eme sorssújtott szerencsétleneknek is azon utat, mely a boldogulás felé vezet? *Nemzetgazdasági* érdekek kívánják, hogy ezen tétlenségben sinylődő világtalanok megfelelő kiképzésben részesüljenek, képességük és munkálkodó erejük kihasználtsanak s ezáltal *édes hazánk hasznos tagjaivá* váljanak, kik önfentartásukat saját kezük munkájával megkereshessék és *nem a társadalom terhén*, nem a templomajtókban és utcá-sarkokon koldulva, hanem a nemes munka gyümölcseit ők is, hasonlóan látó embertársaihoz élvezhessék. Ne legyünk számtalmas sorsuk irányában közönnyel, mentsük ki őket a romlasztó tespedésből, nyujtsunk nekik segítő jobbót egy hasznosabb élethez és helyezzük őket vissza emberi mivoltukra.

Ha a sors módját nyújtott nekünk arra, hogy jólétünkben csak néhány fillért is a nemes ügy oltárára helyezhetünk, tegyük azt szeretettel a humánus ügy érdekében, mozdítsuk elő ezáltal társadalmi jólétünk és édes hazánk boldogságát a vakok iránt jótékonytárgyat gyakorolva. Ha mindenkitől elhagyatva pedig a legszorubb szenvedések közt egy világtalan látunk, nyujtsunk neki kezet és vezessük el a menedékre, melyet társadalmi bőkezűségünk létesített és szárnyai alá veszi a világtalanokat. Támogassuk az ügyet adományainkkal, hogy az emberbaráti nagy ügy oly felette nemes feladatát teljesítse és céljait elérhesse. Vásároljunk a vakok által annyi odaadó szorgalommal készített kefe- és kosáraruit és adjunk munkát a kezükbe, hogy a munka örömeit élvezhessék. *Adományokat*

hálával fogad és *árrendeléseket* megbízható pontossággal intéz el a vakok szegedi intézete, melynek gondnoksága a vakok felvételére vonatkozó felvilágosítást is mindenkor készséggel nyújt.

BOK PÉTER.

HIREK.

Kinevezés. Dr. Balla Aladár főispán az ujonnan szervezett főmérnöki állásra 10 pályázó közül *Stesse/ Rudolf* soproni vár. mérnököt nevezte ki. Mint értesülünk, az ujonnan kinevezett főmérnök nagy nyereséget jelent az eddigelé évek hosszú során át elárult, elhanyagolt vár. mérnöki hivatalra — s így közvetve a nagyközönségre nézve is.

Vár. törvényhatóságunk legközelebbi rendes havi közgyűlését e hó 5-én, csütörtökön tartja s annak napirendjén a város nagy közönségét közvetlenül is érdeklődő fontos ügyek, milyen a vízvezeték, csatornázás, ártézi fürdő tsb. kerülnek tárgyalásra.

Az ártézi fürdőről utóbbi időben szálló hírekkel szemben a közönség tájékoztatására regisztráljuk, hogy az építkezés tervei min. jóváhagyást nyertek s leérkeztek, azonban a miniszterium némi módosításaival, amelyek az előirányzott költségvetést tetemesen emelnék. A legközelebbi közgyűlés lesz hivatva ezen ügyben dönteni, még pedig valószínűleg Orbán Ignác műszaki tanácsos indokolt javaslatának elfogadásával, mely a nagyobb költségek kiméltése végett oda irányul, hogy az építkezési tervek redukáltassanak, nevezetesen a tervezett hidegvízgyógyintézet teljesen elhagyassék, a gőzfürdő pedig kisebb méretű legyen. Ezzel kapcsolatban a műszaki hivatal javaslata alapján az ártézi fürdő ne a jelenlegi, nehezebben megközelíthető helyre, a park közepébe építtessék, hanem az országúthoz közelebb, hogy a szintén megvalósulásához közeledő villamos vasúttal közvetlenebb összeköttetésbe hozható legyen.

Hímenhír. Parcsétich Vince budapesti kir. főgimnáziumi r. tanár kedves és szeretetreméltó leánya, *Jercsi/ke* kisasszony nov. 28-án váltott jegyet Haller Artur takarékpénztári tisztviselővel.

Adóügyi hír. Komáromi Géza, a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság közbeccsülésben álló titkára e héten befejezte a behajthatatlanság miatt befejezett *adó tartozások* felülvizsgálatát, melynek eredményeképp 23.000 k. állami adó s ezek után számítandó közs. pótdó és utadó, valamint 9000 k. hadmentességi adó mint behajthatatlan adó tartozás leírásba hozott.

Rételecsapolás. A város tulajdonát képező, azonban víz alatt álló mintegy 100 holdon felüli terület termékenynyé tételének — olvasóink előtt ismeretes ügye a megoldás felé halad. Ugyanis a budapesti kultur-mérnöki (talajjavító) hivatal elkészítette és leküldte az erre vonatkozó rételecsapolási terveket, minek következtében kérdéses földek már a jövő tavaszkor gazdasági üzembe lesznek hozhatók.

Minden jegy elkel. Ez szokott a jelszó lenni a vasárnap esténként a *Mayer* szálló diszes új kávéházi és éttermi helyiségeiben rendezendő katonai hangversenyeknél, ami iegjobban bizonyítja a hangversenyek nagy népszerűségét. *Ma vasárnap este Csermak József*, a katonai zenekar kiváló karmester élvezetes és nagyérdekességű műsorral szerez közönségünknek sokat ígérő szórakozást. A műsoron a Királyszínház keddi bemutató előadásának, a világszerte ismeres „Varázskeringő” című bájos

operetjének teljes zenei része is szerepel. Az est kimagasló zenei szenzációja az „*Ein Wiener am Land*” című humoros zenei egyveleg képezi, melyet Verdi „*Aida*” operája és szebbnél-szebb számok követnek. — Belépő-díj ennek dacára csak 20 kr. — Kezdeté este fél 8 órakor.

Lövöldöző inas. Balaba Szilárd még csak 14 éves és cipészinas, de azért máris harcias hajlamai vannak: szereti a lövés zaját. Vásárolt tehát egy pajtásától hitelbe egy pisztolyt és azt kedden este az epres-utcában akarta kipróbálni. De terve nem sikerült, mert az első lövés zajára elősiető rendőrök pisztolytól a városházára kísérték őt, hol az ügyeletes rendőrtiszt megfelelő büntetéssel sujtotta és pisztolyát is elkoborta.

Csetneki csipke-tanfolyam. Körülbelül 2 év előtt előkelő magyar honleányok, a csetneki Szontagh urhölgyek egy új s minden ízében magyaros csipkekészítési módot találtak fel s azt „csetneki magyar csipke”-nek elnevezvén, letették a magyar iparművészet oltárára. Rendkívül izléses csipke ez, úgy hogy ma már külföldön is keresett és bár technikája hasonlít az irországi guipure munkához, még Angliába is szállítják. Stílusa teljesen magyaros és a rajzolt tervek, a melyek után a csipke horgolva készül, Szontagh Aranka urhölgy jó izlését dicsérik. A Szontagh urhölgyek vezetése alatt álló budapesti országos központ a készítményeket jó áron megveszi, ez által sok szegény sorsu magyar nőnek nem csekély jövedelmet biztosítván. Az újvidéki nőknek is alkalmuk lesz ezen csipke készítményt elsajátítani, ugyanis a Szontagh urhölgyek megbízásából Bíró Jánosné a kereskedelmi iskola egyik tantermében december 3-ikától kezdve naponta d. u. 2—4 ig két hétre terjedő tanfolyamot tart, melyre a jelentkezések személyesen megtehetőek ma vasárnap délután 2—5-ig és holnap d. u. 2—4-ig a kereskedelmi iskolában. Tandíj az egész tanfolyamra 5 korona, mely a jelentkezés alkalmával előre fizetendő. A tanfolyamhoz szükséges kellékek csekély árban Bíró Jánosnéknál lesznek beszerezhetőek.

Nagy művészhangverseny. Városunknak f. hó 7-én szombaton egy kiválóan érdekes művészhangversenyre van kilátása, a melyen közreműködnek: Raskó Géza, a népszínház kiváló baritonistája, Raskóné Eötvös Stefánia drámaaművésznő, a ki múlt évi szereplése alkalmával már meghódította városunk műértő közönségét; Zöldy Tilda, a m. kir. Opera művésznője; Zöldi Márton a kiváló tárcairónk leánya és *Stephanides* Károly zongoraművész, a boroszlói kir. Opera karmestere. A fentnevezett közismert művészek nevei eléggé ismeretesek.

Halálozás. Bankfalvi Keresztes Gyula, újvidéki körökben is jól ismert és kedvelt hajóskapitány novemb. 30-án 49 éves korában meghalt. Temetése ma, dec. 1-én a Széchenyi-utca 34. számú lakásából történik. Váratlan halála mély gyászba döntötte a Balla és Juba családokat, valamint nagyszámu ismerőseit és barátait.

Új óvónő. A városi óvoda-bizottság nov. hó 29-én, pénteken délután tartott ülésében töltötte be a II. kerületi óvónői állást. A 18 pályázó közül szótöbbséggel megválasztotta *Szabó Evát*, Szabó István polgártársunk leányát. A többi folyamodó névsora a következő: Baum Stefánia (Páncsova), Bascher Irén (Nyitra), Brzák Zsófia, Czike Adél (Nagy-Szombat), Fleischhacker Flóra, Franczky Janka, Habel Jolán (Szeged), Hoffmann Margit, Jäger Magdolna, Ligeti Piroska, Münszter Emilia, Szalkai

Julia, Szavits Danica, Stojkovic Darinka, Urbán Franciska, (Füzes-Gyarmat), Ugrisits Dána, Vargáné, Stengel Eleonora — Ugyanahhoz az óvodához dajkának megválasztott *Buái Anna*, újvidéki lakos.

Állításkötelesek figyelme. Az 1885—7. években született állításkötelesek — újvidéki illetőségűek és idegenek — dacára a hatóság hivatalosan közzétett hirdetésének, nagyon gyér számmal jelentkeztek összeírás végett a katonai osztagnál november hó folyamán. Saját érdekükben még egyszer felhívjuk ez uton is, hogy *mielőbb* jelentkezzenek, annál inkább, mert mulasztásukat szigorú büntetés éri.

Tolvaj oselédleány. Machnitz Zsuzsa 14 éves cselédleány kedden este beállított Sztankovics Milán gyik-uctai lakásába azon ürügygel, hogy szolgálatot keres. Sztankovicséknak szolgálatra nem lévén szükségük, elutasították Machnitz Zsuzsát, ki távoztában a konyhasztalon fekvő ezüst tejmérő kanalat magával vitte. A kanálnak azonban nem sokáig örvendezhetett, mert az ezüstműves, hová azt értékesítés céljából vitte, a gyanus leányról értesítette rendőrségünket, mely azután őt letartóztatta és ellene a büntető eljárást megindította.

Meglopott korcsmáros. Fehér Ferenc Attila-utca 50. szám alatti korcsmárhoz szerdán reggel egy nagyobb lakodalmi társaság tért be, mely rövid idő múlva távozott is. A társaság távoztával egyidejűleg azonban eltűnt Fehér Ferenc nejének a korcsmahelyiség mellett levő szobából 130 K értékű arany nyaklánc és gyémántköves medailónja. Rendőrségünk az ismeretlen tettes ellen a nyomozást megindította.

Buza tolvaj. Faith Ferenc gőzmalomtulajdonos már régebb idő óta ügyellemmel kíséri Kadics Pál zsákhordót, kinek zsebei valahányszor a raktárból kijön és a malomból távozik, megtömvék. Szerdán azután, midőn hasonlólag tömött zsebekkel akart Kadics távozni, őt Faith feltartóztatta és kérdőre vonván, hogy mi van zsebeiben, azokból több mint két kiló buza került elő. Károsult feljelentésére Kadics ellen a büntető eljárás folyamatba tetetett.

Az ügyvédi kamara köréből. A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Dr. Eidenmüller Elemér zsabylai ügyvéd az ügyvédek lajstromába felvette és Dr. Szilágyi Károly bezdáni ügyvéd az ügyvédek lajstromából törölte. Az utóbb nevezett ügyvéd az irodájához tartozó iratokat Dr. Gál Rezső zombori ügyvédnek adta át.

Adomány. Fernbach Károly megyei főispán a B. Bodrog vármegyei jegyzői egyesület segélyalapja javára 400 koronát adományozott.

Esküvő. Dr. Nagy Sándor óbecsei ügyvéd múlt vasárnap esküdött meg Újvidéken Bresslauer Zsenike kisaszonnyal.

Nagy tűz Szabadkán. Sztancsics Lajosnak körülbelül 30 év óta van gőzmalma Szabadkán. A munka összetörődése miatt múlt szombaton éjjel 12 óráig dolgoztak a malomban és pedig, mert a villamvilágítás rossz volt, gyertyafény mellett. A gyertyák állítólag égve maradtak és vasárnap reggeli 4 óra után tűz ütött ki a vámmalomnál, mely átcsapva a műmalomba, oly nagy gyorsasággal és romboló erővel égett, hogy a malom megmentésére gondolni sem lehetett. A malom teljesen leégett s az okozott kár felül van 100 ezer koronán.

Olosóbb a vágómarha. A legutóbb tartott marchavásárokon kedvező jelenség mutatkozott. A vágómarha *olcsóbb* lett, még pedig

a silányabb fajtaé 25—30, az elsőrendű minőségé pedig 12—15 százalékkal. Dacára ezen árcsökkenésnek, a mi mézárósaink még mindig a régi árakat tartják és sanyargatják a minden oldalról kiszorított szegény, fogyasztó közönséget. A hatóságnak kellene gondoskodni, hogy a közönség legalább némi védelemben részesüljön a husuzsora ellen. Hova jutunk, ha még soká tart ez az általános nagy drágaság?

Áthelyezés. Fernbach Károly bács megyei főispán Felinek Ernő tb. szolgabíró a kulai szolgabíróstól további szolgálattételre a titeli szolgabíróshoz helyezte át.

— **A legrégebb függetlenségiek.** Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert e héten egy *halasi* küldöttség kereste fel a képviselőházban s valami lokális kérést terjesztett a miniszter elé. A küldöttség szónoka nagy hévvel és lelkesedéssel szónokolt a küldöttség kérésének teljesítése érdekében s többek között a következőket mondta: — Kegyelmes uram, már csak azért is teljesíteni kegyeskedjék kérésünket, mert a mi népünk, a *halasi nép függetlenségi volt a világ teremtése óta.*

A bajai bank milliója ügyében annyira haladtak az eddig folytatott tanukihallgatások, szakértői vizsgálatok, hogy a mindenképen érdekes bűnper, lebonyolításához közeledik s a főtárgyalás f. december hó elején fog a szabadkai kir. törvényszéknél megtartatni.

Egy bácskai fakereskedő óg válsága. A szegedi fakereskedő cégek egyik legnagyobbika: idősebb Mélyik István, Obrebán és Markovits hitelezőitől 3 havi moratoriumot volt kénytelen kérni. A cég aktívái 800.000 koronával mulják felül a passzívákat. Ennek a szegedi cégnek válságos helyzete válságba kergette Bács megye legnagyobb ipartelepét, a *zentai „Markovits és Braun”* céget. Ennek a cégnek fatelepei, fűrészgyára, villamtelepe és gőzmalma van Zentán. Több, mint 300 család keresi a kenyerét a cégnél. Aktívái egy millióval mulják felül passzíváit.

Postai altisztek szavazati joga. A szabadkai posta- és távirda-altisztek a központi választmány azon határozatát, amelylyel őket mint szolgákat, a képviselő választók névjegyzékéből kihagyta, a Kuriához megfelelően bejelentették. A Kuria a felebbezésnek helyt adott és kimondotta, hogy a posta- és távirda-altisztek *nem tartoznak a szolgák közé* és aki a megfelelő adómenyiséget fizeti, az a választók névjegyzékébe felveendő. A jövő évre azonban azért nem vehetők fel, mert az általuk fizetett adómenyiség igazolva nincs.

Község, ahol nincsenek gyermekek. A Baranya megyei Nagyhasány községben ezuttal csak 18 tanköteles gyermek van; ami azonban sokkal feltűnőbb, két év óta egyetlen egy gyermek sem született.

Alkoholelles munkásegysület. A szervezett munkásság körében alakult „Magyarországi Alkoholelles Munkásegysület”, miután alapszabályai a belügyminiszter által jóváhagyattak, megkezdte hódító útját a vidéki munkásszervezetekben. Az alapszabályok szerint Magyarországon belül mindenütt, ahol legalább 10 tagja van, csoportot létesíthet.

Készülő gazdasági törvények. Az új ipartörvény tervezetét, mint ismeretes, már elkészítette Sztérényi József államtitkár. A tervezetet ankét elé terjesztik, amelynek tartamát 28 napra tervezik. — Ankét elé akarták terjeszteni eredetileg a h. é. vasutakról szóló új törvénytervezetet is. Ezt a tervezetet azonban nem ankét fogja tárgyalni, hanem az új országos közlekedési tanács.

Ha nem is ingyen, de mégis jól és olcsón akar vásárolni, úgy ne mulassza el **STEINER GYULA** férfi- és női divattáruháza az „Arany almához”-hoz, Ujvidéken, Fő-utca 19. sz. alatt („Mödlingi cipőgyár” raktárával szemben), megtekinteni, ahol is az **összes e szakmába vágó cikkek**, u. m.: férfi- és női-fehérműk, nap- és esernyők, harisnyák, nyakkendők, bőr- és szövött-keztük, csipkék, szallagok, női-kézimunkák és kézimunka-kellékek stb. **a legnagyobb választékban** kaphatók.

Kivándorlás a Bácskából. Szigorú belügyminiszteri rendelet érkezett Zombor városához, melyben a kivándorlás megakadályozására hívja fel a rendőrség figyelmét. A rendeletben hangsúlyozza, hogy különösen Zomborból és a Bácskából tömeges a kivándorlás. A belügyminiszter a kivándorlás korlátozása céljából beszünteti a kivándorlási ügynökségeket, mivel azok nem felelnek meg sem az ország, sem a kivándorlók érdekeinek.

Beküldetett.

Bácsszenttamás, 1907. nov. 21.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A mai községi képviselőtestület gyűlésén ismételtén leszavazták a helybeli *magyarság és radikális szerbek közös kérvényben* kifejezett azon óhaját, hogy a községi képviselőtestület gyűléseiről *magyar nyelven is* vezettek jegyzőkönyv. Dr. Prodanovits Zsivkó községi orvos és Pivniciski Jevrem szerb radikális képviselőtestületi tagok, szépen megokolt beszédben keltek a magyar jegyzőkönyv védelmére, míg a híres *Dungyeszky-klikk* — Dungyerszki István, Nesztor, Jásó, Gavanszki Mladen, Gávro, Lázó, Milán, Manojlovits Sztevo, Sáczó, Márko, Hadzsits Tószó, Jankovits Tószó, a gazdag Kátyánszkiak, Nityinek, Mudrinszkiak — szóvivői minden erejükkel annak jogtalanosságát vitatták. Szavazatukkal kivitték, hogy a magyar állam hivatalos nyelvét — annak dacára, hogy a képviselőtestület tagjainak több mint egy ötöde aláírta a kérvényt — annak dacára, hogy a megyei törvényhatósági bizottság 1899-ik év november hó 30-án 1971/899 szám alatt hozott rendeletben kimondta már egyszer, hogy „Bácsszenttamás község” képviselőtestületi üléséről 1900. évi január hó 1-től a szerb nyelv mellett magyar nyelven is vezetessék a jegyzőkönyv — még csak annyira sem méltatták, hogy a helybeli magyar lakosság — körülbelül 7000 lélek — méltányos kérelmére a parallel vezetendő jegyzőkönyv nyelvűl megszavazták volna. A liberális szerbek ezen haza-, magyarság- és magyar nyelv ellenes demonstrációja nagy felháborodást keltett a helybeli magyarság között. Szemtől szembe megismertük a darabont kormányának bizalmat szavazó hirhedt alakokat, kik nem átalottak ismét tüntetni a magyarság igaz érdekei ellen. Vezetőjük Dungyerszky Sztevo nagybirtokos, Szivacski Milivoj pápa, a Gavanszki család tagjai, kik közül Gavanszki Mladen vidéken lakó magyar földbirtokosnak virilis jogát képviseli és nem szégyelte magyar joggal, magyar érdek ellen szavazni. Ily rut visszaélésre használta fel a jóhiszemű megbizatást. — A vagyon nyújtotta jogokat még ha méltánytalan lett volna is kérelmünk, ha semmi alapja sem lett volna is, ily rutul a magyar haza, édes hazánk hivatalos nyelve ellen felhasználni legalább is hazafiatlanság. Ezen jeles hazafiak vezetnek nálunk. Ezek akarnak a megyében is dominálni, sőt kérkednek vele, hogy összeköttetések révén még Budapesten is irányítanak. Ha csakugyan volna ebben valami, úgy ez alkalommal vegyének róluk, viselkedésükről, magatartásukról tudomást ott fenn és mindenütt. Nem tűrhetjük szó nélkül, nem nézhetjük tétlenül tovább ezt a frívol játékot, melyet ezen urak kétszínűsé-

gükkel folytatnak. Mivel azonban a mi erőnk velük megvívni gyenge, azért kérjük a sajtó nyilvánosságát segítségül.

1895-ben az akkori helybeli róm. kath. plebános, mint a magyarság szellemi vezetője, kérvényt adott be a községi képviselőtestülethez kérvén, hogy mivel a helybeli magyarság a szerb nyelvet nem beszéli, nem érti, cyrill betűvel vezetett jegyzőkönyvet még olvasni sem bírja, nem hogy megértené, hogy mivel az akkori képviselőtagok egy ötöde is kívánja, hogy mivel az a többi korona kerületi vegyes lakosságu községekben is úgy van: a jegyzőkönyvet a szerb nyelv mellett magyarul is vezessék. Elutasították, illetve leszavazták. Felebbezés a megyéhez a már említett rendeletet provokálta. E rendeletet a képviselőtestület megfelelteszte a belügyminiszteriumhoz, honnét ez évben — 12 év után elintézve — az a miniszteri óhaj jött le, hogy „kérdetessék meg újból Szenttamás képviselőtestülete, hogy kívánja-e illetve fentartja-e abbéli óhaját, hogy magyar nyelven is vezetessék üléseiről a jegyzőkönyv?”

Ezt megtudva a helybeli függetlenségi 48-as párt vezetősége újból beadott egy kérvényt, melyben feljuttja a 12 év előtti óhaját. Kérvényét aláírja 16 községi képviselő, köztük a helybeli szerb radikális párt vezetői is. A községi képviselők közül a szerb esküdteket, hogy-hogy nem, aláírásuk visszavonására kényszerítették. Akadt több olyan községi képviselő is, kit egy és más módon megfélemlítettek és nem mert eljönni a mai gyűlésre. Így bár aláírásukat vissza nem vonták, de a kérvény mellett nem szavazhattak. Megtörtént tehát az a csoda, hogy a XX. században, a tulipán-korszakban Szenttamáson még mindig ott tartunk, mintha a legsötétebb Szerbiában volnánk. Arra kérjük ez okból a tek. Szerkesztőseget, hogy mint a magyarság őre vegye tudomásul ezeket az állapotokat s jog és méltányosság szerint, a magyar sajtó imponáló erejével üssön szét az ily züllött nemzetellenes kompániában. Hogy — hisz jogaim van reá — sürgősen interpellálja meg a magyar belügyminisztert, kérdezzén: Van-e tudomása arról, hogy Bácsbodrog-megye törvényhatósági bizottsága 1899. nov. 30-án 1971/899. sz. rendeletét még ma sem hajtották végre, de sőt e hó 16-án újból leszavazták? Hajlandó-e ő nagyméltósága rögtön intézkedni, hogy a magyar nyelven esett sérelem mielőbb kireperáltassék és a helybeli magyarság jogos érdekei méltó kielégítést nyerjenek.

Kérésünket szives közlés célijából küldjük be s meg vagyunk győződve, hogy a szent célt tekintve eleget is tesz annak. Fogadjon érte hálánkat.

A szenttamási függetlenségi és 48-as kör nevében:

Dr. Lőrincz Mihály,
elnök.

Nyilt-tér.)

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB ★★

Szerkesztői üzenet.

Feleségemhez: Versmérték, rim nem ütven meg a verstan legelemibb szabályait sem, a különben is mindennapi gondolat ezen mezbe öltöztetve, nem közölhető.

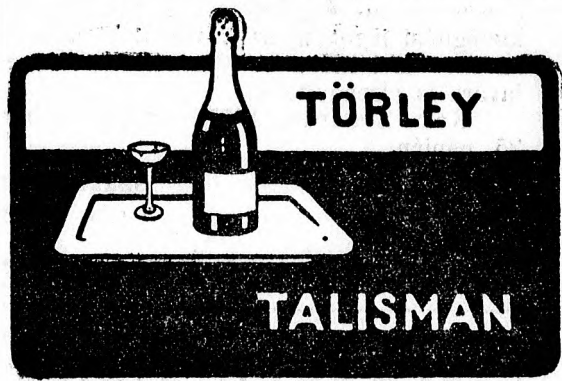
Felelős szerkesztő: Lusztig Nándor dr.

H I R D E T É S E K.

Leçons pratiques

de Français d'après la Méthode Berlitz par H. Béche, prof. dipl. de l'Académie de Lyon. —

S' adresser le soir Futaki-utca 56.

1478. 1907. végthó szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zsabylai kir. járásbírósnak 1907. évi V. 728/1. 724/1. 725/1. számú végzése következtében *Löbl Nándor magyarkánizsai* ügyvéd által képviselt *Radisits Lázár* javára *Radisits Lázár* ellen 1440 K, 840 K, 600 K s jár. erejéig 1907. évi október hó 3-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 4130 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: csöves kukorica, buza, lovak, sertések, s a t. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zsabylai kir. járásbírósnak 1907. évi V. 724/3. számú végzése folytán 1440 K, 840 K, 600 K tőkekövetelés, ennek és pedig 1440 k. után 1907. évi június 10-től, 840 k. után 1907. június 10-től, 600 k. után 1907. évi június hó 10-ik napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 256 kor. 75 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, az árverés *Radisits Lázár Sajkásgyörgyei szállásán* leendő megtartására 1907. évi december hó 7-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérők, szükség esetén becsáron alul is el foguak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat másik is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zsabylán 1907. évi nov. hó 20-án.

Szaghmeister,
kir. bír. végrehajtó.

1497/1907. végr. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zsablyai kir. járásbíróságnak 1907. évi száma végzése következtében *Dr. Lusztig Nándor* ügyvéd által képviselt *Lipkovitz Simon* javára *Kosztits Milán* ellen 220. K s jár. erejéig 1907. évi október hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 690 kor-ra becsült követés ingóságok, u. m.: lovak, kocsi, 1 asztal, buza s. a t. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zsablyai kir. járásbíróság 1907. évi 1013/2. számú végzése folytán 220 kor. tőkekövetés, ennek 1907. május 20. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 83 kor. 25 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, az árverés az alperes lakásán Sajkásgyörgyén leendő megtartására 1907. dec. hó 10-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zsablyán, 1907. évi november hó 25. napján.

Szagmeister,
kir. bir. végrehajtó.

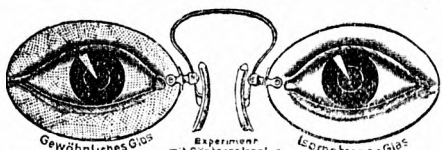
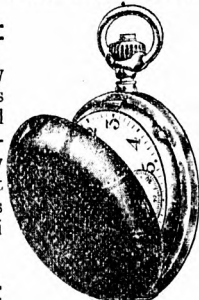
ECKFELD ADOLF

órás és látszerész

Ujvidék, Fő-utca 25. szám.

Nagy választék mindennemű órák, arany-
áru, brillantok és látszerész cikkekben.

WALTHAM valódi amerikai arany zsebórák a legfinomabb precíziós szerkezettel; ezen órákunk sokkal tartósabbak, mint más arany-óráké, mert két masszív arany lemez közt egy kompozíció betét van, mely a toknak a szükséges tartósságát adja és ezért 25 évi kezesseget vállalok.

Isomiotrope üvegek a legjobb kiméletre, gyöngébb üvegek dacára nem fárad el a szem.

Helyiség**változtatás.**

A **Wagner-féle** ház átépítése miatt a helybeli piacon 1861 óta fennálló könyvkereskedésemet f. évi február hó elején a **Futaki-utca (ll. Rákóczi Ferenc-út) 12. száma alai levő saját házámba helyeztem át.**

Ez alkalommal ajánlom a mélyen tisztelt közönségnek gazdagon felszerelt raktáromat ugymint: **könyveket, levél-, író- és rajzpapírokat, irodai és rajzfelszereléseket, üzleti könyveket, noteszeket fényképező cikkeket, a leg-szolídabb árakon.** Kiváló tisztelettel

Herger Ágoston.

147

Női- és férfi-divatüzlet!

Van szerencsém legalázatosabban értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy a helybeli piacon, **Főutca 3. szám** alatt (azelőtt **Mogán-féle üzlet**) egy

női- és férfi-divatüzletet

nyitottam és bátorkodom a t. vevőimnek a legújabb ízlés szerint berendezett nagy raktáromat legmelegebben ajánlani.

Üzletemben tartom a legizlésebb és legelegánsabb tárgyakat **női szoknyákban és egész ruhákban**, mind a legújabb szabás szerint, divatos angol és francia szövetekből és vásznakból.

Különösen bátor vagyok figyelmeztetni nagy választékomra **női bluzokban**, még pedig: **selyem-, szövet-, zephr-, vászon- és batlisztból** a legdivatosabb módon és a legelegánsabb ízlés szerint.

Kiszolgálásom pontos lesz és nagyon előzékeny, szigorúan szerényen mérsékelt árak mellett.

Legalázatosabban kérem, méltóztassék engem meglátogatni.

Kiváló tisztelettel

Momirovits P. N.

148

SCHOMANN JÁNOS

OKLEVELES KŐFARAGÓ-MESTER. — CEMENTLAPGYÁROS.

Készítek minden kőfaragó és te-

razzo munkákat.

A t. közönségnek figyelmébe

ajánlom

TEMETKEZÉSI VALLALATOMAT

mely ujonnan lett berendezve, semmi költséget és áldozatot nem sajnálva a legmodernebb stilben.

Főraktárom: DUNA-UTCA 21. z.

188.

LOKER VILMOS

Szakképzett mű- és látszerész.
UJVIDÉK, FŐ-UTCA 20. SZÁM.
Egyedüli szaküzlet.

Aki a szemét védeni akarja.

Aki jól akar látni.

Aki jó szemüveget vagy cvikert akar venni: az forduljon

LOKER VILMOS, szakképzett optikus és mechanikushoz

Ujvidék, Fő-utca 20. szám.

Ahol a szemek a legújabb apparátus segítségével szakszerűen megvizsgáltatnak. Csakis a legfinomabb kristály-üveggel ellátott szemüveget szolgáltatok ki.

Jó minőség, olcsó árak.

Villanyos házi osongó berendezés és évi karbantartás, jutányos árak.

Gramophon és lemezek, csakis elsőrendű gyártmányok.

